

VÝZVA

Predsedom vlády SR Robertovi Ficovi a Vláde SR na dodržiavanie Ústavy SR, zákonov, medzinárodných záväzkov a na riešenie problémov súvisiacich s jadrovou energetikou

My, predstavitelia obcí a miest zastupujúci naše sídla a obyvateľov v oblastiach ohrozenia jadrovými zariadeniami z regiónu Jadrových elektrární Jaslovské Bohunice vyjadrujeme veľké znepokojenie nad prístupom najvyšších predstaviteľov SR a štátnych inštitúcií k obmedzovaniu práv miestnej samosprávy, občanov obcí a miest, ktoré sú garantované Ústavou SR, medzinárodnými dohodami, záväzkami a zákonmi SR. Existujúce rozpory medzi garanciami a skutočným výkonom štátnej moci sú dôkazom stavu demokracie, vážnosti postavenia občana, jeho samosprávy v spoločenskom zriadení. Treba zmeniť stav, ak stanoviská, žiadosti, vyjadrenia a petície strácajú váhu, rešpekt, sú ignorované štátnymi orgánmi na akejkolvek úrovni.

Vedomí si vlastnej zodpovednosti pred občanmi, chrániť obec, jej potreby, záujmy na základe skúseností a poznania vážnych problémov súvisiacich so vzťahmi medzi územím a jadrovou energetikou, bezprávnosťou, bezvýslednosťou nášho úsilia a zneužívaním právomocí štátnymi inštitúciami, trikrát sme sa v rokoch 2008 a 2009 písomne obrátili na predsedu Vlády SR o prijatie a pomoc. Naše žiadosti zostali bez akejkolvek odpovede. Takýto prístup si obyvatelia, obce a mestá v oblastiach ohrozenia nezaslúžia.

Preto využívame právo verejného protestu s cieľom upozorniť slovenskú verejnosť, vládu i parlament SR, politické strany a hnutia, obyvateľov jadrových regiónov na súčasný stav problémov a verejne žiadame o ich vyriešenie.

1. Vyslovujeme protest proti neustálym útokom a snahám meniť zákony podľa skupinových záujmov a brániť realizácii dane za jadrové zariadenie. Daň je vlastný zákonný príjem obcí, ktorých zastavané územie sa nachádza v oblasti ohrozenia jadrovým zariadením JE V-1, alebo JE V-2. Zároveň vyslovujeme poľutovanie nad šikanovaním obcí ako správcov miestnej dane v odvolacom a mimoodvolacom konaní Daňovým riaditeľstvom SR a Ministerstvom financií SR, úmyselným neplnením zákonných lehôt na vydanie rozhodnutí a stanovísk. Svoje rozhodnutia, ktoré sú v rozpore so zákonom preto neodôvodňujú, obchádzajú zásadné náležitosti dane a postupy dané zákonom č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a poplatkoch, zákonom č. 541/2004 Z.z. atómový zákon i zákonom č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov. Ukladajú obciam riadiť sa protiprávnym názorom, pretože ich postavenie v daňovom konaní zo strany obcí nie je súdom ani žiadnym spôsobom v správnom konaní SR postihnuteľné a napadnuteľné. Pritom obce prísne dodržiavajú postupy vyžadované týmito orgánmi a tými istými výkonnými osobami v rokoch 2002 -2006 a stanoviskom Generálnej prokuratúry SR z roku 2005. Odmietame realizovať zákon podľa typu vlády a spôsobom mimo rámca platnej legislatívy. Obce sú konaním pre nedostatok finančných prostriedkov vydierané a nútené prijímať v daňovom konaní fiktívne postupy napriek jednoznačnej zrozumiteľnosti zákonov. **Vyzývame predsedu Vlády SR, aby svojou autoritou vykonal okamžitú nápravu a tým skončilo zadržiavanie dane za rok 2007 a 2008.**

2. Žiadame v súlade s čl.46 ods.2 Ústavy SR zabezpečiť obciam a mestám právo na súdnu ochranu v daňovom konaní o miestnych daniach a poplatkoch proti nesprávnym úradným postupom a rozhodnutiam vyšších daňových a finančných orgánov. Miestna samospráva okrem preneseného výkonu štátnej správy v oblasti miestnych daní, ktoré sú ich vlastnými príjmami, zastupuje zároveň obec. Vlastné príjmy obce sú garantované čl. 65 ods. 1, 2 Ústavy SR, § 7 ods.1, písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, i § 100 ods.1 zákona č.582/2004 Z.z. o miestnych daniach v platnom znení. Napriek tomu o miestnych daniach v celom rozsahu rozhoduje štát. Obce sú v daňovom konaní podriadené daňovým a finančným orgánom štátu, ponechané svojvôli rozhodnutí bez možnosti súdnej ochrany. Podľa § 6 ods.1 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov nie je obec totiž účastníkom konania a tým nie je legitímna na podanie žaloby podľa § 250

ods.2 Občianskeho súdneho poriadku , čo vyvoláva rozpor s čl.46 ods.2 Ústavy SR a vylučuje právo na súdnu ochranu obce.

3. Žiadame zrovnoprávniť postavenie štátnych a miestnych daní. Podľa § 46 ods.9 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov má odvolanie proti vyrúbenie miestnej dane odkladný účinok jej platenia, čo neplatí u štátnych daní. Tento stav môže rozvrátiť verejnú správu SR a zvýhodňovať štátne a politicky spriaznené daňové subjekty na úkor obcí a miest. Ak sa odvolajú všetci daňovníci samospráva v zákonných lehotách nedostane žiadnu miestnu daň a bez financií sa stane nefunkčná.

4. Žiadame okamžite zabezpečiť občanom, právnickým a fyzickým osobám v oblastiach ohrozenia jadrovými zariadeniami v SR ako možným obetiam jadrových havárií záruky na náhradu potencionálnych jadrových škôd v súlade s medzinárodnými záväzkami a náhradou v plnej výške nad rámec poistenia z verejných zdrojov. Dôvodom je skutočnosť, že SR v súčasnosti vo svojej národnej legislatíve neplní ani minimálny záväzok voči svojim občanom a Európskemu spoločenstvu prijatý v roku 1996 pristúpením k i keď zastaralému Viedenskému dohovoru o občianskoprávnej zodpovednosti za škody spôsobené jadrovou udalosťou. Teda ani po 37.rokoch prevádzky a havárii jadrových zariadení sme sa nepoučili! Pritom všetky vlády samostatného demokratického Slovenska v „Atómovom zákone“ trvali na náhradách škôd povinným poistením prevádzkovateľa iba na minimálnom limite (2 mld. SK, resp. dnes 75 mil. eur), ktorý nezodpovedá ani hodnotovej úrovni roku 1963 (!) a už pri prijatí v rámci Atómového zákona bol výsmechom vlastným občanom. O výške náhrad a povinnej zábezpeky totiž rozhoduje každý štát samostatne. Koho záujmy chránia štátne orgány pred právami vlastných občanov? O neplnení Viedenského dohovoru má byť informovaná Európska komisia a štáty EÚ v zmysle smernice EP a Rady 98/J4/ES a 98/48/ES. Žiadame, aby vláda a parlament prijali záväzok uhradiť všetky jadrové škody z verejných zdrojov nad rámec súčasného poistenia prevádzkovateľov jadrových zariadení a nevylučovali z náhrad žiadnu obeť a žiadneho občana. Jadrová energetika je súčasťou štátnej energetickej politiky, teda vrátane záruk a garancií.

5. Zásadne nesúhlasíme s koncepciou budovania nového systému občianskoprávnej zodpovednosti za jadrové škody, schválenou uznesením Vlády SR č. 880/2008 postavenej na zastaralých prístupoch Viedenského dohovoru. Schválená koncepcia nie je vo verejnom záujme. Nezaručuje náhradu jadrových škôd všetkým obetiam v súlade s Ústavou SR, má nedostatočný limit zodpovednosti prevádzkovateľa, skracať krytie zodpovednosti za jadrovú škodu zo súčasných najmenej 20 rokov na 10 rokov po jadrovej udalosti, nerieši krytie následkov doterajších jadrových havárií na JE A-1, vylučuje použitie verejných zdrojov na náhradu jadrových škôd, napriek štátnemu dozoru nad jadrovou bezpečnosťou a štátnej energetickej koncepcie. V prípade vzniku jadrovej havárie a škôd počas vojnového konfliktu zbavuje zodpovednosti prevádzkovateľa i štát a necháva napospas oblasti ohrozenia a obyvateľstvo, bez náhrady jadrových škôd. Podľa návrhu zákona dôkazné bremeno zostáva iba na obetiach, takže obeť sa môžu po smrti dozvedieť na internete alebo na obecných tabuliach vo vysťahovaných obciach, kto je zodpovedný za jadrovú haváriu a jadrovú škodu.

Žiadame, aby bol prijatý komplexný, realizovateľný osobitný zákon o občianskoprávnej zodpovednosti za jadrové škody, ktorý bude rešpektovať hodnoty a postupy súčasnej doby, ako aj základné limity revidovaného Parížskeho dohovoru. Jeho signatármi je 15 starých štátov EÚ a je zásadné, aby obyvatelia Slovenska v oblastiach ohrozenia mali v rámci EÚ rovnaké garancie a práva. Jeho signatárom je aj Taliansko, sídlo súčasného majoritného prevádzkovateľa slovenských jadrových elektrární.

6. Žiadame v roku 2010 prijať zákon o vyhoretom jadrovom palive, jadrových a rádioaktívnych odpadoch pre spoplatnenie ich tvorby, skladovania, ukladania a odvodov do rozpočtov obcí a miest. Iba jadrové a rádioaktívne odpady nie sú spoplatnené a nemajú spracované plány odpadového hospodárstva tak, ako každé iné druhy odpadov. Je potrebné prijať zákon, ktorý bude zároveň ekonomickým regulatívom a podnecovateľom obmedzovania ich tvorby, spracovania, skladovania a definitívneho ukladania vo formách najmenej poškodzujúcich životné prostredie a tým zníženie rizika havárií a jadrových škôd. Zároveň bude kompenzovať negatívny dopad a riziká, ktoré ich umiestnenie na území spôsobuje.

7. Vyzývame vládu SR na rokovanie s predstaviteľmi miestnej a regionálnej samosprávy o podmienkach, garanciách o postupe prípravy a výstavby publikovanej novej jadrovej elektrárne v Jaslovských Bohuniciach predsedom vlády SR.

Vyslovujeme údiv nad medializovanou výstavbou nového jadrového bloku vo vopred určenej lokalite Jaslovské Bohunice pred naplnením zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a rešpektovanie záverov procesu posudzovania. Máme oprávnenú obavu, že pôjde o formálny proces, v ktorom nebudú rozhodujúce stanoviská územia, regiónu, odborných inštitúcií ani stále chýbajúce komplexné hodnotenie zaťaženia územia jadrovými zariadeniami a ich produktmi.

Veríme, že nebude pokračovať ignorovanie miestnej samosprávy jadrových regiónov, čo spôsobuje stratu dôvery, vyvoláva spoločenské napätie a zbytočné konflikty.

Na záver vyjadrujeme presvedčenie, že táto Výzva a verejný protest proti problémom a vážnym nedostatkom v legislatíve SR a vo výkone verejnej správy bude pochopená ako snaha miestnej samosprávy o nápravu stavu, ktorý nespôsobilá. Súčasne máme povinnosť informovať o ďalšom postupe a riešeníach vyše 200 dotknutých obcí a miest s 350 tisíc obyvateľmi v oblastiach ohrozenia jadrovými zariadeniami v regióne Jaslovské Bohunice.

V Bratislave 20.5.2009

za ZMO región JE Jaslovské Bohunice

Peter Ryška
predseda